

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Археологија – основне академске студије
Назив предмета: Бакарно и бронзано доба југоисточне Европе
Наставник/наставници: Марија Љуштина, Теодора Радишић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>СТИЦАЊЕ основних знања о млађој праисторији југоисточне Европе од V до почетка I миленијума п. н. е., увидом у различите појаве (рана металургија бабра, први налази од бабра и злата, „револуција секундарних производа“, сахране под хумкама и друге специфичности у погребној пракси, индикатори друштвеног раслојавања) и културне манифестације.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Оспособљеност студената да самостално приступе детаљнијем стручном и научном проучавању материјалне културе бакарног и бронзаног доба.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Преглед основних одлика бакарног и бронзаног доба југоисточне Европе и водећих култура, издвојених археолошким методама на овом простору. Тематски блок посвећен енеолиту укључује презентацију и интерпретацију различитих појава и промена у материјалној култури и друштву које претходе почетку бакарног доба (рана екстракција и металургија бабра, први налази од бабра и злата), а потом и оних које га карактеришу („револуција секундарних производа“, сахране под хумкама источног порекла итд.), са посебним освртом на типологију покретног материјала појединих културних група. Културама бронзаног доба посвећен је други тематски блок, у оквиру ког се третира и проблематика усклађивања хронолошких система Централне Европе и егејског света, појаве специфичности у погребној пракси и насеобинској археологији као индикатора друштвеног раслојавања, депоновања великих остава током касног бронзаног доба.</p> <p>Практична настава на вежбама допуњава тематику практичним радом на расположивом покретном археолошком материјалу.</p>
<p>Литература</p> <p>Обавезна литература:</p> <p>Balen, J., Miloglav, I., Rajković, D. (ur.) 2018. <i>Povratak u prošlost: Bakreno doba u sjevernoj Hrvatskoj</i>. Zagreb. 7-17, 19-23, 25-47, 65-85, 87-111, 113-145, 187-209.</p> <p>Benac, A. (ur.) 1983. <i>Praistorija jugoslavenskih zemalja IV. Bronzano doba</i>. Sarajevo. 461-785.</p> <p>Boroffka, N. 2013. Romania, Moldova, and Bulgaria. In: <i>The Oxford Handbook of the European Bronze Age</i> (eds. H. Fokkens, A. Harding). Oxford. 877-897.</p> <p>Marková, K., Ilon, G. 2013. Slovakia and Hungary. In: <i>The Oxford Handbook of the European Bronze Age</i> (eds. H. Fokkens, A. Harding). Oxford. 813-836.</p> <p>Tasić, N. 1995. <i>Eneolithic Cultures of Central and West Balkans</i>. Belgrade. 9-111, 117-118, 123-126, 127-139, 144-145, 155, 157, 164-165, 170-171.</p> <p>Harding, A. F. 2000. <i>European Societies in the Bronze Age</i>. Cambridge. 1-123, 386-413.</p> <p>Допунска и репрезентативна литература:</p> <p>Bailey, D., Panayotov, I. (eds.) 1995. <i>Prehistoric Bulgaria</i>. Monographs in World Archaeology No. 22. Madison Wisconsin.</p> <p>Visy, Zs., Nagy, M. (eds.) 2003. <i>Hungarian Archaeology at the turn of the Millennium</i>. Budapest.</p> <p>Kristiansen, K., Larsson, T. B. 2005. <i>The Rise of the Bronze Age Society. Travels, Transmissions and transformations</i>. Cambridge.</p> <p>Ljuština, M., Dmitrović, K. 2015. Core vs. Periphery: Some Stratigraphical and Chronological Remarks on the Vatin Culture in Banat and Western Serbia. In: <i>Bronze Age Chronology in the Carpathian Basin</i> (eds. R. E.</p>

Németh, B. Rezi). Târgu Mureş. 37-46.
 Nikolić, D. 2000. *Kostolačka kultura na teritoriji Srbije*. Beograd.
 Sherratt, A. 1998. The Transformation of Early Agrarian Europe: The Latter Neolithic and Copper Ages, 4500-2500 BC. In: *Prehistoric Europe* (ed. B. Cunliffe). Oxford-New York. 167-201.
 Srejović, D. (prir.) 1997. *Arheološki leksikon*. Beograd.
 Stoica, C., Rotea, M., Boroffka, N. (eds.) 1995. *Treasures of the Bronze Age in Romania*. Bucureşti.
 Tasić, N. 1983. *Jugoslovensko Podunavlje od indoevropske seobe do prodora Skita*. Novi Sad- Beograd.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставе Усмена предавања са PowerPoint презентацијама, уз континуално праћење и оцењивање рада током семестра; вежбе за утврђивање градива, са практичним радом на расположивом покретном археолошком материјалу

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
		писмено/усмено	100